

A TNETOZÓFIA FOGALMI ALAPVETÉSE

A *THNÉTOSZ* terminus hangsúlyozottan a *halandó embert* és nem pedig általában véve az embert jelöli a görög szókészletben (*θνητός*). Az örökzöld ókori görög gondolkodás elkülöníti ugyanis a *mortal man* világot az *immortal man* világtól. Aligha tévedtek ezzel a megkülönböztetéssel görög elődeink. Nehéz belátni, hogy az emberi civilizációra váró, alighanem végtelen idő során az ember örökké *mortal* élőlény marad.

A *TNETOZÓFIA* terminus tőlünk ered. A *thnétosz* filozófiáját, a *halandó ember világot* értelmezését jelöli és a *θνητός* (*halandó ember*) valamint a *σοφία* (*tudás, bölcsesség, bölcsélet*) szavakból áll össze. Elválík a hagyományos filozófiától, amint alább majd szólunk róla.

A *TERMÉSZETFILOZÓFIÁRÓL*. A filozófiatudományt főképpen természetfilozófiára és társadalomfilozófiára tagolták évszázadokon át, a világ azonban változott, s ma már nehéz ezzel a szétválasztással egyetérteni. Már csupán azért sincs rendben ez, mert a *nature* nem része a *society* emberekre rászűkítve értelmezett világának, a *society* viszont egyértelműen a *nature* része.

Per definitionem: A társadalomfilozófia a természetfilozófián belüli terület. A természetfilozófia tárgya az élő és élettelen világ Egésze, a benne megjelenő szellemi és pszichikai rétegekkel együtt.

Ez a meghatározás a természetfilozófia részeként értelmezi a szellem primátusát valló és rendre az idealizmus gyűjtőfogalma alá sorolt világnézeteket is - valamint a vallások és vallástudományok

egészét is, mint olyan nézetegyüttest, ami a *nature* egyik elemének, az emberi élőlénynek a megnyilvánulásain át szűrődik elénk. Az élő és élettelen világon túli, kétes transzcendens területekből kibontott filozófiák *immanens* világával az embernek ugyanis csupán az értelmező, átérző, ráhangolódo műveletei révén van módja érintkezni. A transzcendenciát a humánlény a korlátozott létfelfogó készletével képtelen megtapasztalni ugyanis úgy ahogyan van (amennyiben van) és semmikor se észlelt ilyet szintén úgy ahogyan van - akármennyi csodát is rögzít régóta a vatikáni adminisztráció.

A természetfilozófia tág *territórium*. A korábban felhozottakon túl a különböző keleti filozófiák, a keleti világnézeti áramlatok, a primitív civilizációk világértelmező mítoszai egyaránt magától értetődő részei, éppen úgy, mint a számos segédtudomány, az esztétika, az etika, a szociológia például, vagy a *patrimonium philosophicum* szaporánál is szaporább, ma már szinte rákosan szétburjánzó, néha áltudományos színezetű ágazatai, a jogfilozófia, a politikafilozófia, a businessfilozófia, a sportfilozófia, és sorolhatnánk.

A természetfilozófia a teljes világmindenségre vonatkozóan próbál meg általános igazságokat megfogalmazni az éppen érvényes emberi összkép alapján. Ágazatai is területeik teljességének ígézetében munkálkodnak – valamennyi önnön övezetében általános érvényű igazságokat céloz meg, és a vizsgálati módszereit is végig az általánosításnak rendeli alá. Az általánosság emelhető igazság megtalálása érdekében az összes ágazat igényeli önkörében a problémaválasztás szabadságát – önkorlátozó momentumot egyáltalán nem ismerve ebben.

Nem illeszkedik azonban mindez az emberi élőlény valós adottságaihoz és a valós esélyeihez sem. Semmi hajlamunk a filozófiatudomány *kettős korlátozottságát* tudomásul venni sajnos.

Egyfelől azt a tényt, hogy a természetfilozófia felismerései ember által elért és egyedül csak az ember által ellenőrzött megállapítások amelyek nélkülözik a *MINDENESTŐL* emberfüggetlen ellenőrzést és jóváhagyást, másfelől azt az illúzióromboló evidenciát, miszerint a világmindenség messze nagyobbik része az ösztudományok modern észleletei szerint örökké megtapasztalhatatlan és részleteiben még elméleti úton is elérhetetlen marad az ember számára.

A *TNETOZÓFIÁRÓL*. A filozófiatudományban a *thnétoszhoz* hozzáillő filozófia, a *tnetozófia*, a természetfilozófiához kapcsolódó fenti bizonytalanságok köréből kíván kilépni és önállósulni. Tudomásul veszi a filozófiatudomány *kettős korlátozottságát*. Tárgykörét leszűkíti egyfelől a világmindenség ember által valóban elérhető és vizsgálható részeire, másfelől újabb szűkítéssel elvállalja az abszolút ismeret, az abszolút általános érvényűség, s az ezt előmozdító *mindenestől* emberfüggetlen ellenőrzés igényének mellőzését. Ezen túlmenően keresi a területeket, ahol *per occasionem* az emberi ellenőrzésnek és jóváhagyásnak egyedülként is van jogosultsága.

Lényeges, hogy a tnetozófia részben már jelenleg is megtalálja ezeket a *per occasionem* vizsgálható elemeket a világmindenség parányinál is parányibb zárt szegmenseiben (űrruhák, űrkabinok, űrállomások működésében például) ahol a világegyetem mindenütt érvényes szabályai gátolva is, és módosítva is vannak általunk. Ezeket a működési szabályokat immár mi emberek alkottuk, se nem az ősrobbanás máig ívelő eseménysora, se nem az evolúció - ezeknek a gátolásoknak és módosításoknak a jogosult ellenőrei és jogosult jóváhagyói egyedül csak mi vagyunk.

Per definitionem: A tnetozófia mellőzve a világegész általunk vizsgálhatatlan részét, egyedül a nekünk releváns részt, valamint per occasionem az általunk szabályalkotás és szabálmódosítás révén uralt zárt szegmenseket elemzi, a világegészt átfogó igazság és a mindenestől emberfüggetlen ellenőrzés igényének mellőzésével.

A természetfilozófia horizontja hatalmas, a teljes Univerzumból kíván teljes hitelességű közléseket tenni, a tnetozófia horizontja leszűkített, és emellett, *per occasionem*, olyan ismeretekhez próbál eljutni, melyeknek igazságtartalma csupán az ember jóváhagyását igényeli. A természetfilozófia a tisztelhető, a becsülhető, és a felmérhető teljes Univerzum teljes kiismerésére tör, a tnetozófia viszont egyáltalán nem, és ráadásul inkább az emberi civilizációnak a világegyetem nagyon mostoha világától való elkülönülése, elfüggetlenedése irányába mozdul el. A természetfilozófiát a tökéletes és hiánytalan *tudás*, a tnetozófiát a *humanizálhatóság*, a számunkra releváns világrészlet emberi érdekek szerinti átalakíthatósága érdekli elsődlegesen és a világszegmensünket mindenek előtt ebből a szemszögből elemzi.

*

A *TNETOSSZAL* továbbá a *TNETOZÓFIÁVAL* kapcsolatos fenti fogalomvizsgálat és fogalmi alapvetés reményeink szerint némi esélyt adhat arra is, miszerint gondos elemzések nyomán majdan egy olyan rugalmas világszemléleti rendszer is megszülethessen, *amely a valóságvizsgálat vonatkozásában valóban adekvát az emberi élőlénnel.* A tnetozófia bontakozóban lévő szakirodalma, amelynek számos részére az alábbiakban utalunk, mindenesetre ezt engedi sejteni.

[IRODALOMJEGYZÉK: Ld. a könyvben, ISBN 978-963-88609-6-5]